

הנחיות מחלקתיות לקראת הרישום לקורסים - תשפ"ד

ברוכים הבאים לתלמידות ולתלמידי המחלקה!

שלום רב,

ההנחיות שלהלן נועדו לסייע לתלמידות ולתלמידי המחלקה לספרות עם ישראל בעריכת תכנית הלימודים.

מלבד קורסי המחלקה, יש לשלב בלימודי התואר גם קורסים בלימודי יסוד ביהדות, קורסי אנגלית כשפה זרה במידת הצורך, קורסים כלליים לתלמידי תואר ראשון, קורסי תוכן באנגלית לתלמידי תואר ראשון, קורסים במחלקה נוספת לתלמידי תואר ראשון דו חוגי, קורסי שפה זרה נוספת על אנגלית לתלמידי תואר שלישי. כדאי שתבררו את חובותיכם בכל אחד מהתחומים האלה.

לכל שאלה, ניתן ליצור עמנו קשר בטלפון: 03-5318235 / 03-5318621
או במייל: sifrut.amisrael@biu.ac.il

אתם מוזמנים לבקר בדף הפייסבוק: <https://www.facebook.com/Hebrew.Literature.biu>

**בהצלחה,
המחלקה לספרות עם ישראל**

תיאור המחלקה

במסגרת המחלקה לספרות עם ישראל נחשפים הסטודנטים לעושר הרוחני והתרבותי של היצירה הספרותית העברית והיהודית לדורותיה, ומקבלים בסיס עיוני-מדעי ומעשי לטקסטים הספרותיים מהמרכז והשוליים של עם ישראל באמצעות תיאוריה ומתודולוגיה. תכנית הלימודים מדגישה את הרצף ההיסטורי של הספרות העברית ואת הדיאלוג הטקסטואלי המתקיים בין התקופות השונות ובין שפות היהודים השונות כחלק ממרקם תרבותי אחד גדול. במסגרת הלימודים לתואר הראשון מתוודעים הסטודנטים לתחומי-מחקר שונים ולתקופות שונות: לספרות העברית החדשה, לספרות ההשכלה והחסידות, לספרות העת החדשה המוקדמת, לספרות ימי הביניים המוקדמים והמאוחרים ולספרות המדרש והאגדה. תכנית הלימודים מדגישה את היצירה הספרותית בקהילות יהודיות שונות בכל מרחבי הפזורה היהודית בארץ ישראל ובגולה לכל ארוך ההיסטוריה היהודית, בעברית ובלשונות היהודים. תכנית הלימודים מיועדת לסטודנטים בתואר הראשון, השני והשלישי אשר מתמחים בחקר ספרות עם ישראל בעברית ובלשונות היהודים.

לימודי התואר הראשון במחלקה מתקיימים במסלולים הבאים:

- מסלול חד חוגי (46 ש"ש) - מאפשר התמחות נרחבת בספרות עם ישראל, ללא מקצוע נוסף.
- מסלול דו חוגי (27 ש"ש) - מיועד לסטודנטים המעוניינים ללמוד שני מקצועות ראשיים.
- מסלול דו חוגי מובנה (25 ש"ש) - מבוסס על שיתוף פעולה וקשרי זיקה בין המחלקה לספרות עם ישראל למחלקות משיקות אחרות.

לימודי התואר השני מתקיימים בשני מסלולים:

- מסלול א' (עם תזה) - מחקרי - 14 ש"ש.
- מסלול ב' (ללא תזה) - לא מחקרי - 18 ש"ש.

במחלקה קיימות ארבע מגמות במסגרת לימודי התואר השני: כתיבה יוצרת (מסלול לא מחקרי), לאדינו - הובלת תרבות והנחלתה (מסלול מחקרי ומסלול לא מחקרי), ספרות חסידית (מסלול מחקרי ומסלול לא מחקרי) וספרות יהודית רוסית (מסלול מחקרי ומסלול לא מחקרי). במחלקה פועלים מכון סלטי לחקר הלאדינו והמרכז ליידיש ע"ש רנה קוסטה, המעניקים לסטודנטים בכל התארים הכשרה לשונית ומחקרית של היצירה הספרותית בלשונות היהודים.

תואר ראשון

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון במחלקה לספרות עם ישראל מתקיימים בשלושה מסלולים:
 מסלול חד חוגי (46 ש"ש) - מאפשר התמחות מעמיקה ונרחבת בספרות עם ישראל, ללא מקצוע נוסף.
 מסלול דו חוגי לא מובנה (27 ש"ש) - מיועד לסטודנטים המעוניינים ללמוד שני מקצועות ראשיים.
 מסלול דו חוגי מובנה (25 ש"ש) - מבוסס על שיתוף פעולה וקשרי זיקה בין המחלקה לספרות עם ישראל למחלקות אחרות. המחלקות המשיקות הן: תנ"ך, תלמוד, תולדות ישראל ויהדות זמננו, לשון עברית, אומנות יהודית, ספרות משווה, צרפתית, ערבית, לימודים קלאסיים, ב"א רב תחומי במדעי הרוח.

דרישות מסלולי הלימוד

דרישות המסלול החד חוגי - 46 ש"ש

פירוט הדרישות:

8 ש"ש	מבואות (קורסי חובה)
22 ש"ש	קורסי בחירה
6 ש"ש	3 סמינריונים
10 ש"ש	לימודי השלמה ממחלקות אחרות (אמנות יהודית, פילוסופיה יהודית או כללית, לשון עברית, תולדות ישראל, ספרות משווה)

דרישות המסלול הדו חוגי לא מובנה - 27 ש"ש

מסלול זה מאפשר התמחות במחלקה לספרות עם ישראל ללא זיקה למחלקות אחרות. המסלול מיועד לסטודנטים המעוניינים ללמוד שני מקצועות ראשיים.

פירוט הדרישות:

8 ש"ש	מבואות (קורסי חובה)
15 ש"ש	קורסי בחירה
4 ש"ש	2 סמינריונים

דרישות המסלול הדו חוגי מובנה - 25 ש"ש

מסלול זה מבוסס על זיקה בין שתי מחלקות קרובות ועל הכרה הדדית בקורסים. להלן פרוט המחלקות בהן ניתן ללמוד דו-חוגי מובנה בצרוף עם המחלקה לספרות עם ישראל: תנ"ך, תלמוד, תולדות ישראל, לשון, אומנות יהודית, לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה, ספרות משווה, צרפתית, לימודים קלאסיים, ב.א. רב תחומי במדעי הרוח.

פירוט הדרישות:

8 ש"ש	מבואות (קורסי חובה)
14 ש"ש	קורסי בחירה
4 ש"ש	2 סמינריונים

תנאי קבלה למועמדים חדשים ולסטודנטים ותיקים

תעודת בגרות ומבחן פסיכומטרי*.

* מועמדים בעלי ממוצע בגרות של 90 ומעלה פטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.

הנחיות לתלמידי תואר ראשון

- כדי לקבל זכאות לתואר ראשון, יש צורך במינימום 64 ש"ש במהלך שנות התואר.
- תלמידי התואר הראשון נדרשים לקורסים כלליים. היקף הקורסים הכלליים נקבע בהתאם למסלול הלימודים של הסטודנט ומטרתו לסייע לו לצבור 64 ש"ש הנדרשות לתואר.
- סטודנטים שהחלו לימודיהם לתואר ראשון החל משנה"ל תשפ"ב חייבים במהלך לימודיהם לסיים שני קורסי תוכן באנגלית בציון מעל 60 במחלקת האם שלהם, נוסף על חובת לימודי אנגלית כשפה זרה. זהו תנאי לקבלת התואר.
- קורסי התוכן באנגלית הינם בהתאם לרמת האנגלית שעל-פיה התקבלו הסטודנטים לאוניברסיטה. ראו פירוט באתר מנהל הסטודנטים בקישור שלהלן: <https://studad.biu.ac.il/node/4264>

תואר שני

הלימודים לקראת התואר השני במחלקה לספרות עם ישראל מתקיימים בשני מסלולים:

מסלול א' - מחקרי, הכולל ביצוע עבודת מחקר והגשת עבודת תזה - 14 ש"ש

מסלול ב' - לא מחקרי, ללא כתיבת עבודת תזה - 18 ש"ש

דרישות המסלול המחקרי עם תזה - 14 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
1 ש"ש	קורס חשיבה מחקרית וכתיבה עיונית - חובה
7 ש"ש	קורסי בחירה
4 ש"ש	2 סמינריונים במדור ההתמחות
	הגשת עבודת תזה
	בחינת סיום בעל-פה הגנה על התזה

דרישות המסלול הלא מחקרי ללא תזה - 18 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
10 ש"ש	קורסי בחירה
6 ש"ש	3 סמינריונים

נוסף על כך, ניתן להתמחות בתואר שני באחת המגמות הבאות:

- מגמה לכתיבה יוצרת
- מגמה לספרות חסידית
- מגמה ללאדינו - הובלת תרבות והנחלתה
- מגמה לספרות יהודית רוסית

המגמה לכתיבה יוצרת

- המגמה לכתיבה יוצרת הינה במסגרת לימודי תואר שני במסלול ללא תזה.
- המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון בכל תחום המעוניינים להיחשף באופן מקצועי לטכניקות הכתיבה היצירתית בשירה ובפרוזה.
- המגמה מציעה תכנית לימודים הנפרשת על פני שנתיים והכוללת את קורסי הליבה של המחלקה, סדנאות כתיבה בפרוזה ובשירה, וקורסי בחירה וסמינרים של המחלקה לספרות עם ישראל.

דרישות המגמה

מסלול לא מחקרי ללא תזה - 18 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
6 ש"ש	סדנאות כתיבה - חובה
6 ש"ש	3 סמינריונים
4 ש"ש	קורסי בחירה

המגמה ללאדינו - הובלת תרבות והנחלתה

- בעשורים האחרונים יודעת הלאדינו תמורות רבות בישראל. היא חווה תחייה תרבותית, קהילית השיח שלה הולכת וגדלה (חרף החשש שהלאדינו עתידה להיעלם מן העולם). השפה, התרבות וכל מרכיביה התוכן שלה הפכו מושא לעניין ציבורי רחב. רבים מגלים במורשת הלאדינו עניין, הם מעוניינים להעמיק בקורותיה ואפילו לעסוק בהובלתה התרבותית ובהנחלתה לדורות הבאים, במסגרות תוכן שונות.
- מטרת המגמה להכשיר לומדים מובילי תרבות ומנחילי תוכן במסגרת העולם התרבותי של הלאדינו.
- הלומדים ייצטידו בכלים מעשיים להובלת התרבות ולהנגשת התוכן הייחודי. הם ייחשפו למיטב המרצים שבמכון סלטי כולם חוקרים מהשורה הראשונה, יבקרו במוסדות תרבות וזיכרון, ויעשו היכרות עם ממשקי תוכן הקשורים לעולם הלאדינו.
- בראש המגמה עומד ד"ר דב הכהן.

דרישות המגמה

מסלול מחקרי עם תזה - 14 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
5 ש"ש	קורסים בלאדינו - חובה
1 ש"ש	חשיבה מחקרית וכתובה עיונית: לתלמידי מחקר בתואר שני - חובה
4 ש"ש	2 סמינריונים בלאדינו
2 ש"ש	קורסי בחירה

מסלול לא מחקרי ללא תזה - 18 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
6 ש"ש	קורסים בלאדינו - חובה
6 ש"ש	3 סמינריונים בלאדינו
4 ש"ש	קורסי בחירה

המגמה לספרות חסידית

- המגמה לספרות חסידית הינה במסגרת לימודי תואר שני במסלול עם תזה ובמסלול ללא תזה.
- מטרת המגמה היא להקנות הכרות עם חומרי המקור וכן עם מחקר הסיפורת החסידית. ענף חשוב בספרות עם ישראל הוא הסיפורת החסידית.
- המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון המתעניינים בספרות עברית בתחום החסידות, ולמורים הרוצים ללמד תחום התמחות נוסף בספרות. נעיר שהסיפור החסידי קיים היום בחומר הבחירה של תוכנית הלימודים בספרות.
- המגמה תאפשר למורים לספרות ולמתעניינים אחרים ללמוד סיפורת חסידית ותיתן להם רקע ללמד לבגרות בספרות חסידית.
- המגמה מציעה תכנית לימודים הנפרשת על פני שנתיים.
- בראש המגמה עומד פרופ' צבי מרק.

דרישות המגמה

מסלול מחקרי עם תזה - 14 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
5 ש"ש	קורסים בספרות חסידית - חובה
1 ש"ש	חשיבה מחקרית וכתובה עיונית: לתלמידי מחקר בתואר שני - חובה
4 ש"ש	2 סמינריונים בספרות חסידית
2 ש"ש	קורסי בחירה

מסלול לא מחקרי ללא תזה - 18 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
6 ש"ש	קורסים בספרות חסידית - חובה
6 ש"ש	3 סמינריונים בספרות חסידית
4 ש"ש	קורסי בחירה

המגמה לספרות יהודית רוסית

- המגמה לספרות יהודית רוסית הינה במסגרת לימודי תואר שני במסלול עם תזה ובמסלול ללא תזה.
- המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון בכל תחום המעוניינים להיחשף באופן מקצועי לספרות יהודית רוסית בכל העולם, אמנות של יהודי רוסיה וברית המועצות לשעבר, סוציולוגיה של מהגרים יהודים מברית המועצות לשעבר, ספרות ישראלית בשפה הרוסית, היסטוריה של יהודי ברית המועצות ויחסי רוסיה-ישראל.
- במגמה קורס כתיבה יוצרת ברוסית בהדרכת סופרים ידועים.
- כל הקורסים במגמה נלמדים בעברית.
- המגמה מציעה תכנית לימודים הנפרשת על פני שנתיים והינה בשיתוף המחלקות לספרות משווה, אמנות יהודית, היסטוריה כללית, תולדות ישראל וסוציולוגיה.
- בראש המגמה עומד פרופ' רומן כזמן.

דרישות המגמה

מסלול מחקרי עם תזה - 14 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
5 ש"ש	קורסים בספרות יהודית רוסית - חובה
1 ש"ש	חשיבה מחקרית וכתיבה עיונית: לתלמידי מחקר בתואר שני - חובה
4 ש"ש	2 סמינריונים
2 ש"ש	קורסי בחירה

מסלול לא מחקרי ללא תזה - 18 ש"ש

2 ש"ש	קורס אסתטיקה, תיאוריה וביקורת - חובה
6 ש"ש	קורסים בספרות יהודית רוסית - חובה
6 ש"ש	3 סמינריונים
4 ש"ש	קורסי בחירה

תואר שלישי

המחלקה לספרות עם ישראל מכשירה את הסטודנטיות והסטודנטים של התואר השלישי לחשיבה מחקרית עצמאית, להעמדת מחקר מקורי ובעל חידושים ולתרומה משמעותית לידע הקיים בתחום נושא הדיסרטציה.

מסלולי המחקר לקראת התואר השלישי מעניקים אפשרויות מגוונות להתמחות:

1. הספרות העברית החדשה: פרוזה, שירה ודרמה
2. הספרות החסידית
3. ספרות ותרבות יידיש
4. ספרות ותרבות לאדינו
5. ספרות ימי הביניים: פרוזה, שירה ופיוט
6. ספרות קדם מודרנית: פרוזה, שירה ודרמה
7. אגדת חז"ל: מדרש ומעשי חכמים
8. ספרות ילדים עברית: פרוזה, שירה ודרמה
9. ספרות יהודית רוסית
10. תימטולוגיה

הנחיות לתלמידי תואר שלישי

- קבלה לתואר שלישי, בכל מסלול ובכל התמחות, מותנית בראיון קבלה ובמציאת מנחה טרם הרישום.
- בפתיחת כל שנה אקדמית על הסטודנט לשלם מקדמה, לחתום על התקנון במערכת אי-בר (לאשר הצהרה), ולהירשם לקוד הדוקטורט בכל שנה מחדש.
- יש לשמוע בתואר שלישי קורסים בהיקף של לפחות 12 ש"ש.
- בתום כל שנה אקדמית על הסטודנט לוודא שהמרצה הזין לו ציון "עובר" בקורס.
- יש לעקוב אחר הנהלים והתקנון של ביה"ס ללימודים מתקדמים.

דרישות לתואר שלישי

12 ש"ש	קורסי שמיעה בתיאום עם המנחה בציון עובר
	הגשת עבודת דוקטורט